

Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
e-ISSN: 2147-6152
Yıl 10, Sayı 28, Ekim 2021

Makale Adı /Article Name

Öğretmenlerin Politik Becerileri İle Çatışma Yönetimi Stratejilerini Kullanımları Arasındaki İlişki	Investigation of the Relationship Between Political Skills of Teachers and use of Conflict Management Strategies
---	---

Yazar/Author

Selda DÜZYOL

Yüksek Lisans Öğrencisi, seldaa_pdr@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-1216-3758

Şükrü ADA

Prof. Dr, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri

sukruada@uludag.edu.tr ORCID: 0000-0003-3329-9494

Yayın Bilgisi/Article Information

Yayın Türü: Araştırma Makalesi

Gönderim Tarihi: 06.08.2021

Kabul Tarihi: 18.10.2021

Yayın Tarihi: 30.10.2021

Sayfa Aralığı: 452-469

Kaynak Gösterme/Citation: Düzyol, Selda; Ada, Şükrü (2021). "Öğretmenlerin Politik Becerileri İle Çatışma Yönetimi Stratejilerini Kullanımları Arasındaki İlişki", *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 28, s. 452-469.

(Bu makale, yazar beyanına göre, TR DİZİN tarafından öngörülen “ETİK KURUL ONAYI” gerektirmemektedir.)

ÖZ

Araştırmada 2020-2021 eğitim öğretim yılında Bursa ilinde devlet okullarında görev yapan öğretmenlerin çatışma stratejilerini kullanma düzeyleri ile politik beceri düzeylerine göre göstermiş olduğu değişkenliğin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma öğretmenlerin çatışma yönetimi stratejileri ve politik beceri gösterme düzeylerinin incelenmesi amacıyla yapılmış ilişkisel tarama modelinde bir çalışmadır. Araştırmanın evreni 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Bursa ilinde, kamu okullarında görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmaya katılmayı kabul eden tüm öğretmenler araştırmanın örneklemini oluşturmuştur (n=128). Araştırmanın verileri, Kişisel Bilgi Formu, Özdemir ve Gören (2015) tarafından da Türkçeye uyarlanmış olan Politik Beceri Ölçeği ile Özgan (2005) tarafından geliştirilen Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeği aracılığıyla toplanmıştır. Veriler SPSS kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, öğretmenlerin samimi görünmede en yüksek ortalamaya sahipken; ilişki ağı kurmada en düşük ortalamaya sahip oldukları; en fazla bütünleştirme stratejisini kullanırken en az kullandıkları strateji ise kaçınma olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; okullarda öğretmenlerin belli zaman aralıklarıyla bir araya gelmeleri ve politik becerilerini geliştirme ve çatışma yönetim stratejileri etkili kullanmaları amacıyla fikir alışverişinde bulunmaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çatışma, Çatışma Yönetim Stratejileri, Politik Beceri

ABSTRACT

In the study, it was aimed to examine the variability of teachers working in public schools in the province of Bursa in the 2020-2021 academic year, according to their level of use of conflict strategies and their political skill levels. This research is a relational survey model that aims to examine teachers' conflict management strategies and political skill display levels. The universe of the research consists of teachers working in public schools in Bursa in the 2020-2021 academic year. All teachers who accepted to participate in the study constituted the sample of the study (n = 128). The data of the research were collected through the Personal Information Form, the Political Skills Scale adapted to Turkish by Özdemir and Gören (2015), and the Conflict Management Strategies Scale developed by Özgan (2005). Data were analyzed using SPSS. According to the findings obtained from the research, while the teachers have the highest average for seeming sincere; they had the lowest average in networking; It was concluded that the least used strategy was avoidance while using the most integration strategy. According to the results of the research; In schools, it is recommended that teachers meet at regular intervals and exchange ideas in order to develop their political skills and use conflict management strategies effectively.

Keywords: Conflict, Conflict Management Strategies, Political Skill

Giriş

Ülkelerin sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel kalkınmalarında önemli katkıyı sağlayan unsurlardan şüphesiz olarak biri de eğitimidir. Toplumun değişmekte ve gelişmekte olan dünya üzerinde ayakta kalabilmek için öncelikle çağın ihtiyaçlarına ve refah seviyelerine yükselebilmeleri ve küreselleşen yeni düzene kendini kabul ettirmesi mutlak olarak eğitimle mümkündür (Kalfa, 2006). Tan'a (1992) göre eğitim önceden belirlenmiş plan ve programlar çerçevesinde toplumların ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde bireylerin bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yeteneklerini de göz önünde

bulundurularak onların davranışlarında değişiklikler yaratmaktır. Çağımızda her etkinlikte olduğu gibi ekonomik etkinliklerde de yetişmiş, bilgili insan kaynağına gereksinim duyulmaktadır. Eğitimin en önemli amaçlarından biride bu insan kaynağını yeterli sayı ve nitelikte yetiştirmektir (Gedikoğlu, 2015).

Okullar, eğitim denildiğinde herkesin aklına gelmekte olan ilk yerlerdir. Okullar eğitim sisteminin temel üretim ve hizmet örgütleridir. Seyyar ve Genç (2010) okulların toplumların geleceği olan çocuklarımıza öğretilmesi gereken bilgilerin etkili bir biçimde, belirlenmiş bir plan çerçevesinde, işin uzmanlarınca verildiği eğitim örgütleri olduğunu belirtmektedir. Yavuzer'e (2001) göre de okullarımız uyguladıkları eğitim programlarıyla sadece bireylerin kendisi için değil aynı zamanda parçası olduğu toplum içinde faydalı ve toplumsal bilinci geliştirmiş bireyler olarak yetiştirilmesini hedeflemektedir.

Okullar birer örgüt olarak belirli politikaların ve bunlara bağlı çalışan öğretmenler ve diğer personeller tarafından gerçekleştirilen politik davranışların ve becerilerin sergilendiği eğitim sisteminin içerisinde ki temel birimlerdir. Bu anlamda da sergilenmekte olan politik davranışlarında başta okul yönetiminde olmak üzere tüm öğretmenler ve diğer personeller tarafından okul ortamında sergilenmektedir. Öğretmenlerin; politik davranışlarının istenen amaca ulaşması ve istenen etkiyi yaratması, bu davranışlarını beceriye dönüştürmeleri ile sağlanmaktadır. Öğretmenlerin okul içerisindeki politik becerileri genellikle; bireysel hedeflere ulaşma, okula özgü çeşitli stres kaynaklarını yönetme, huzurlu bir örgüt iklimi oluşturma ve okul içerisindeki otokontrollerini sağlama amaçları dahilinde sergilenmektedir.

Bir örgütün belirlenen hedeflere yöneltilmesi ve eyleme geçirilmesi çok güçlü bir ikna etme kabiliyeti gerektirir (Eren, 1993). İnsanoğlu var olduğu süre boyunca hayatta kalabilmek için amaçlarına ulaşma, çıkarlarını koruma ve istediklerini elde edebilmek amacıyla diğer tüm insanlarla sürekli mücadele halinde olmuştur. Bu mücadelesinde çoğu zaman çıkarlarını koruyabilmek adına politik davranışlardan kaçınmazlar. Bundan dolayı da yaşantısında çeşitli ilişkilerde buldukları insanlar, gruplar ya da kurumlara karşı bazen politik davranışlar sergiledikleri birer gerçekliktir (Bursalı, 2008).

Çatışmalar sadece bireye özgü değildir. Canlıların tamamı yaşamsal faaliyetlerine devam edebilmek için içinde buldukları çevrede sürekli mücadele halindedirler ve yeri geldiğinde ise çatışmak zorundadırlar (Eren, 2009). Çatışmalar sonucunda örgütlerdeki bireyler arasında da anlaşmazlıklar meydana gelmekte ve bu anlaşmazlıklar farklı şekillerde ifade edilebilmektedir. Çatışmalar her ne kadar yaşamın bir parçası olsa da kendi başlarına bırakılamazlar ve farklı çözüm yaklaşımları mevcuttur. Örgütlerin daha etkili ve verimli çalışabilmesinde çatışmaların çözülmesi de

kaçınılmazdır. Birey çatışma ortamı ile karşılaştığında farklı tepkiler verebilmektedir (Karcıoğlu ve Alioğulları, 2012). Çatışmayı çözebilecek olan kişilerin çatışmanın nedenini belirlemesi ve uygun çatışma yönetimi stratejisi kullanmaları gereklidir. Çatışmadan kaçma bir nevi kazan kaybet yaklaşımıdır. Çatışmalarda bireyler duygu ve düşüncelerini ifade edebilme cesaretini yitirirken çevrelerindeki tarafından da adeta sindirilirler. Okullarda da farklı kültürlerde yetişmiş farklı değer yargılarına sahip, değişik ilgi ve yeteneğe sahip farklı sosyo-ekonomik çevrelerden gelen bireyler bulunduğundan diğer örgütlere göre daha fazla çatışma yaşanabilmektedir. Okullarda çalışan öğretmenlerin davranışları, ilişkileri, okulun kültürü ve iklimi birbirlerinden farklıdır (Özkara ve Tunç, 2020).

Okullarda çatışma yönetimi öğretmenlerin karşılaştıkları en büyük güçlükler arasındadır. Öğretmenler amaçlarına ulaşabilmek için karşılaştıkları çatışmaları etkili şekilde yönetebilme kabiliyetine sahip olabilmektedir. Eğer karşılaşılan çatışmalar iyi şekilde yönetilemez ise arkadaş, öğrenci, yönetici ve veliler ile ilişkilerinin bozulmasına neden olabilmektedir (Konak ve Erdem, 2015). Öğretmenlerin çatışma yönetimlerinin etkili şekilde yapılabilmesi için çatışmanın doğal ve kaçınılmaz olduğunun kabul edilmesi çatışmayı belirli düzeyde tutabilmek gibi bilgi ve beceriye sahip olunması gerekmektedir. Sonuç olarak okullarda çatışma kaçınılmazdır ve yöneticilerinde çatışmayı kurumlarının gelişmesine ve ilerlemesine yönelik yönetebilmesi için öğretmenlerin mesleki sorunları ile yüzleşmeleri sağlanmalıdır (Özmen ve Aküzüm, 2010). Okul yönetimi de çeşitli etkinliklerle öğretmenlere problem çözme becerisi kazandırabilmelidir.

Yapılan çalışmalarda politik beceri ile ilgili; politik becerinin liderlik yönelimine etkisi (Özdemir, 2018), politik yeteneğin kariyer başarısına etkisi (Cingöz, 2013), örgüt ikliminin politik davranışına etkisi (Aktaş, 2017), politik becerinin takım çalışmasına etkisi (Ahearn, 2004) ve öğretmenlerin politik becerilerini (Özdemir ve Gören, 2016) incelenmektedir. Okul mutluluğu ile örgütsel mutluluk kavramları ile ilgili olarak; okullarda öznel iyi oluşun okulun iklimi ve öz yeterliliği bakımından yordanmasını (Asıcı ve İkiz, 2018), mutluluk ve yaratıcılık arasındaki ilişkiyi (Bilgin, 2018), okul ortamındaki öznel iyi oluşun (Bird ve Markle, 2012), psikolojik oluş ve mutluluk arasındaki ilişkinin (Bulut, 2018) öğretmenlerin mutluluk düzeyleri ve sınıf yönetim becerileri arasındaki ilişkiyi incelenmesini ele alan (Düzgün, 2016) çalışmalar da bulunmaktadır. Ancak literatürde eğitim örgütlerinde öğretmenlerin politik becerileri ile çatışma yönetim stratejileri kullanımları arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalara rastlanamamıştır.

Bu bağlamda araştırmanın problem cümlesi “öğretmenlerin politik becerileri ile çatışma yönetimi stratejilerini kullanımları arasındaki ilişki”nin incelenmesi olarak belirlenmiştir.

Yukarıdaki problemin ayrıntılı bir şekilde incelenmesi amacıyla aşağıda belirtilen sorulara cevap aranacaktır.

- Öğretmenlerin politik beceri davranış düzeyleri nedir?

- Öğretmenlerin çatışma yönetimi stratejilerini kullanma düzeyleri nedir?

- Öğretmenlerin politik becerilerinin ve alt boyutlarına ait algılarının çatışma yönetimi stratejileri davranışları ve alt boyutları arasında ilişki var mıdır?

Araştırmanın temel amacı, 2020-2021 eğitim öğretim yılında Bursa ilinde devlet okullarında görev yapan öğretmenlerin çatışma yönetimi stratejilerini kullanma düzeyleri ile politik beceri düzeylerine göre göstermiş olduğu değişkenliği inceleyip anlamlı ilişki olup olmadığını belirlemektir. Araştırmadan elde edilecek sonuçların öğretmenlerin politik becerilerinin hangi yönde olduğunu belirlenmesi ve bu becerilerinin çatışmalara ve çatışmaların yöneltmesine hangi şekilde etki ettiğinin saptanması için çatışma yönetimi becerilerinin geliştirilmesine yardımcı olması açısından önemlidir.

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri; geçmişte veya halen var olan bir durumu, var olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2000). Öğretmenlerin çatışma stratejilerini ve politik becerilerinin davranışsık olarak gösterme düzeylerinin incelenmesinde betimsel tarama, öğretmenlerin çatışma yönetimi stratejileri ile politik beceri davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesinde ise ilişkisel model kullanılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Bursa ilinde, kamu okullarında görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmada kolay ulaşılabilir olması açısından araştırmaya katılmayı kabul eden tüm öğretmenler araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır (n=128).

Tablo 1. Örnekleme ait özellikler

Özellikler		Kişi sayısı (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Erkek	42	32,8
	Kadın	86	67,2
Branş	Sınıf Öğretmeni	28	21,9
	Diğer Branşlar	100	78,1
Medeni Hal	Evli	89	69,5
	Bekar	39	30,5
Yaş	20-30	25	19,5
	31-40	54	42,2
	41-50	35	27,3
	50 Üzeri	14	10,9
Öğrenim Durumu	Lisans	97	75,8
	Yüksek Lisans	31	24,2
Okul Türü	İlkokul	41	32,0
	Ortaokul	44	34,4
	Lise	38	29,7

	Anaokulu	5	3,9
Kıdem	0-5	31	24,2
	6-10	19	14,8
	11-15	26	20,3
	15 üzeri	52	40,6
	Okuldaki öğretmen sayısı	2,7734±1,21807 (Min: 2 Maks: 150)	

Tablo 1’de görüldüğü gibi, katılımcıların %67,2’sinin (n=86) kadın, %32,8’inin (n=42) erkek; %78,1’inin (n=100) diğer branşlardan, %21,9’unun (n=28) sınıf öğretmeni; %69,5’inin (n=89) evli, %30,5’inin (n=39) bekar; %42,2’sinin (n=54) 31-40, %27,3’ünün (n=35) 41-50, %19,5’inin (n=25) 20-30, %10,9’unun (n=14) 50 Üzeri yaş; %75,8’inin (n=97) lisans, %24,2’sinin (n=31) yüksek lisans mezunu; %34,4’ünün (n=44) ortaokulda, %32’sinin (n=41) ilkokulda, %29,7’sinin (n=38) lisede, %3,9’unun (n=5) anaokulunda; %40,6’sının (n=52) 15yıl üzeri, %24,2’sinin (n=31) 0-5yıl, %20,3’ünün (n=26) 11-15yıl, %14,8’inin (n=19) 6-10 yıl mesleki kıdeme sahip oldukları; katılımcıların okullarında ortalama 47 öğretmenin (47,48±32,46) olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu, “Politik Beceri Ölçeği (PBÖ)” ve “Çatışma Yönetim Stratejileri Ölçeği (ÇYSÖ)” kullanılmıştır.

Kişisel bilgi formunda; araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan katılımcıların cinsiyet, medeni hal, yaş, kıdem, okuldaki öğretmen sayısı, branş, okul türü ve öğrenim durumları belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır.

Politik Beceri Ölçeği; Ferris ve diğerleri (2005) tarafından geliştirilen ölçek Özdemir ve Gören (2015) tarafından da Türkçeye uyarlanmış, geçerlilik güvenilirliği yapılmıştır. Ölçek toplamda 18 madde ve dört boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğe ait boyutlar ise; ilişki ağı kurma, kişilerarası etki, sosyal zeka ve samimi görünmedir. 7’li Likert tipte olan ölçeğin Özdemir ve Gören (2015) çalışmalarında alfa katsayısı ,94 olarak bulunmuştur.

Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeği; Özgan (2005) tarafından geliştirilerek, geçerlilik güvenilirliği yapılmıştır. 5’li Likert tipte olan ölçek 41

madde ve beş boyuttan oluşmaktadır. Boyutlar; bütünleştirme, uzlaşma, uyma, hükmetme ve kaçınmadır. Özgan (2006) çalışmasında ölçeğin alfa katsayısını ,90 olarak bulmuştur.

Veri Toplama Süreci

Nicel veri toplama araçları, örnekleme alınan Bursa ilindeki okullarda görev yapan 128 öğretmene uygulanmıştır. Araştırmacı tarafından ölçek formları öğretmene GOOGLE FORM üzerinden gönderim sağlanarak doldurulması sağlanmıştır. Katılımcılara araştırmacı tarafından maddeleri özenli şekilde doldurmalarının analiz sonuçlarına ve geçerlilik güvenilirliğe olumlu etkisi olacağı konusunda bilgi verilmiş bu bağlamda gerekli hassasiyeti göstermeleri istenmiştir. Analiz için doğru şekilde doldurulmamış ölçekler iptal edilerek analize uygun toplam 128 ölçek üzerinden analizler yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri SPSS 22.0 analiz programı kullanılarak analiz edilmiştir. İlk olarak betimsel istatistikler için katılımcıların kişisel bilgileri ile ilgili sonuçlara yer verilmiş daha sonra ölçülen her bir değişken için frekans (n) ve yüzde (%) dağılımları ile aritmetik ortalama ve standart sapmaları hesaplanarak yer verilmiştir.

Aritmetik ortalamaların yorumlanmasında beşli likert dereceleme ölçeğinde, 5 “Her zaman”, 4 “Sık sık”, 3 “Ara sıra”, 2 “Nadiren”, 1 “Hiçbir zaman” olarak yedili Likert dereceleme ölçeğinde 7 “Tamamen katılıyorum”, 6 “Güçlü bir şekilde Katılıyorum”, 5 “Oldukça katılıyorum”, 4 “Katılıyorum”, 3 “Kısmen katılıyorum”, 2 “Katılmıyorum” ve 1 “Hiç katılmıyorum” olarak belirlenmiş ve derecelendirme ölçeği kullanılarak sayısallaştırılmıştır.

Katılımcıların politik beceri davranışları ile çatışma yönetim stratejilerine ait veriler aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları yönünden analiz edilerek değişkenler arasındaki korelasyona bakılmıştır.

Araştırmada, kullanılacak ölçeğin izinleri e-posta yoluyla veri toplama araçlarını geliştiren araştırmacıdan alınmıştır.

Bulgular

Katılımcıların politik becerileri ile ilgili görüşlerine ait puan ortalamaları ve standart sapmalarına aşağıda Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. Öğretmenlerin politik beceri davranışlarına ilişkin algılarının ortalama ve standart sapma değerleri

Boyutlar	<i>n</i>	$\bar{X} \pm ss$
İlişki Ağı Kurma	128	4,21±1,27
Kişilerarası Etki	128	4,60±1,30
Sosyal Zeka	128	4,38±1,20
Samimi Görünme	128	5,78±1,26
Politik Beceri Ölçeği	128	4,60±1,05

Tablo 2’de görüldüğü üzere öğretmenlerin samimi görünmeye ilişkin algı düzeyleri $\bar{X} \pm 5,78$; kişilerarası ilişkilerine göre algı düzeyleri $\bar{X} \pm 4,60$; sosyal zekaya ilişkin algıları $\bar{X} \pm 4,38$ ve ilişki ağı kurmaya ilişkin algıları ise $\bar{X} \pm 4,21$ ’dir. Öğretmenler en yüksek olarak samimi görünme ortalamasına sahipken; ilişki kurma boyutunda ise en düşük ortalamaya sahiptir.

Öğretmenlerin çatışma yönetimi stratejilerini kullanmalarına yönelik puan ortalamaları ve standart sapma değerlerine aşağıda Tablo 4’te yer verilmektedir.

Tablo 3. Öğretmenlerin çatışma yönetim stratejilerini kullanmalarına ilişkin algılarının ortalama ve standart sapma değerleri

Boyutlar	<i>n</i>	$\bar{X} \pm ss$
Bütünleştirme	128	4,29±,46
Kaçınma	128	3,03±,58
Uzlaşma	128	3,83±,47
Hükmetme	128	3,10±,62
Uyma	128	3,60±,52
Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeği	128	4,06±,37

Tablo 3’ye görüldüğü üzere öğretmenlerin bütünleştirme stratejisi kullanımları $\bar{X} = 4,29$; uzlaşma stratejisi kullanımları $\bar{X} = 3,83$; uyma stratejisi

kullanımları $\bar{X}=3,60$; kaçınma stratejisi kullanımları $\bar{X}=3,03$ ve hükmetme stratejisi kullanımları $\bar{X}=3,10$ 'dur. Öğretmenlerin en fazla bütünleştirme stratejisini kullandığı görülür iken, en az kaçınma stratejisini kullandıkları görülmektedir.

Tablo 4. Öğretmenlerin politik becerinin alt boyutlarına ait algıları ile çatışma yönetim stratejileri davranışlarının alt boyutları arasındaki pearson korelasyon analizi sonuçları

Değişkenler	<i>Bütünleştirme</i>	<i>Kaçınma</i>	<i>Uzlaşma</i>	<i>Hükmetme</i>	<i>Uyma</i>	<i>Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeği</i>	<i>İlişki Ağı Kurma</i>	<i>Kişilerarası Etki</i>	<i>Sosyal Zeka</i>	<i>Samimi Görünme</i>	<i>Politik Beceri Ölçeği</i>
Bütünleştirme	1	,099	,443**	,190*	,439**	,529**	,294**	,367**	,363**	,535**	,442**
Kaçınma	,099	1	,614**	,197*	,594**	,820**	,163	,162	,177*	-,019	,163
Uzlaşma	,443**	,614**	1	,226*	,724**	,837**	,318**	,263**	,268**	,247**	,335**
Hükmetme	,190*	,197*	,226*	1	,237**	,487**	,295**	,303**	,466**	,136	,377**
Uyma	,439**	,594**	,724**	,237**	1	,801**	,349**	,342**	,330**	,264**	,392**
Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeği	,529**	,820**	,837**	,487**	,801**	1	,361**	,364**	,411**	,262**	,428**
İlişki Ağı Kurma	,294**	,163	,318**	,295**	,349**	,361**	1	,637**	,641**	,408**	,863**
Kişilerarası Etki	,367**	,162	,263**	,303**	,342**	,364**	,637**	1	,755**	,521**	,875**

Sosyal Zeka	,363**	,177*	,268**	,466**	,330**	,411**	,641**	,755**	1	,484**	,880**
Samimi Görünme	,535**	-,019	,247**	,136	,264**	,262**	,408**	,521**	,484**	1	,661**
Politik Beceri Ölçeği	,442**	,163	,335**	,377**	,392**	,428**	,863**	,875**	,880**	,661**	1

n = 128; **p < .01

Tablo 4'te görüldüğü üzere öğretmenlerin bütünleştirme stratejisi kullanmaları ile ilişki ağı kurma ($r=,294$, $p< .01$); kişiler arası etki ($r=,367$, $p< .01$) ve sosyal zeka ($r=,363$, $p< .01$) arasında pozitif yönde anlamlı ve düşük düzeyde ilişki olduğu belirlenmiştir.

Öğretmenlerin bütünleştirme stratejisini kullanmaları ile samimi görünmeleri ($r=,535$, $p< .01$) arasında pozitif yönde orta düzeyde ilişki olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin kaçınma stratejisini kullanmaları ile ilişki ağı kurma ($r=,163$, $p< .01$); kişiler arası etki ($r=,162$, $p< .01$); sosyal zeka ($r=,177$, $p< .01$) arasında pozitif yönde anlamlı ve düşük düzeyde ilişki olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin kaçınma stratejisini kullanmaları ile samimi görünme stratejileri ($r=-,019$, $p< .01$) arasında negatif yönde anlamlı ve düşük düzeyde ilişki olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin hükmetme stratejisini kullanmaları ile ilişki ağı kurma ($r=,295$, $p< .01$); kişiler arası etki ($r=,303$, $p< .01$) ve samimi görünme ($r=,136$, $p< .01$) arasında pozitif yönde anlamlı ve düşük düzeyde bir ilişki olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin hükmetme stratejisini kullanmaları ile sosyal zekâ ($r=,466$, $p< .01$) arasında pozitif yönde anlamlı ve orta düzeyde bir ilişki olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin uyma stratejisini kullanmaları ile ilişki ağı kurma ($r=,349$, $p< .01$); kişiler arası etki ($r=,342$, $p< .01$) ve samimi görünme ($r=,330$, $p< .01$) ve sosyal zekâ ($r=,264$, $p< .01$) arasında pozitif yönde anlamlı ve düşük düzeyde bir ilişki olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin Çatışma Yönetimi Stratejileri ile Politik Becerileri ($r=,428$, $p< .01$) arasında pozitif yönde anlamlı ve orta düzeyde bir ilişki olduğu görülmektedir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Çalışmada elde edilen bulgular;

- Öğretmenlerin samimi görünmeye ilişkin algıları düzeyinin $\bar{X}\pm 5,78$, kişilerarası ilişkilere ilişkin algıları düzeyinin $\bar{X}\pm 4,60$, sosyal zekaya ilişkin algıları düzeyinin $\bar{X}\pm 4,38$ ve ilişki ağı kurmaya ilişkin algıları düzeyinin $\bar{X}\pm 4,21$ olduğu; öğretmenler samimi görünmede en yüksek ortalamaya sahipken; ilişki ağı kurmada en düşük ortalamaya sahip oldukları sonucuna varılmıştır. Özdemir (2018) tarafından yapılmış olan araştırmada da öğretmenlerin politik becerilerinin orta düzeyde olduğu; Yıldız (2018) tarafından yapılan benzer konuda farklı düzey katılımcılarla yapılan araştırmada öğretmen adaylarının ilişki ağı kurma, sosyal zeka ve kişilerarası etki boyutunda algının orta düzeyde olduğu, samimi görünme boyutunun ise yüksek düzeyde algılandığı sonucuna varılmıştır. Uğurlu ve Bostancı (2017)'nin çalışma sonucunda ise öğretmenlerin politik becerilerinin içtenlik boyutunda, iletişim kurma yeteneğinde, kişilerarası etki ve sosyal beceriklilik boyutundan daha yüksek düzeyde bulunmuştur.

- Öğretmenlerin bütünleştirme stratejisini kullanma düzeyinin $\bar{X}=4,29$, uzlaşma stratejisini kullanma düzeyinin $\bar{X}=3,83$, uyma stratejisini kullanma düzeyinin $\bar{X}=3,60$, kaçınma stratejisini kullanma düzeyinin $\bar{X}=3,03$ ve hükmetme stratejisini kullanma düzeyinin $\bar{X}=3,10$ olduğu; öğretmenler en fazla bütünleştirme stratejisini kullanırken en az kullandıkları strateji ise kaçınma olduğu sonucuna varılmıştır.
- Akgül (2011) tarafından yapılan çalışmada araştırmamız ile aynı sonuca varılmıştır. Güney (2009)'in çalışmasında da yöneticilerin öz değerlendirme sonuçlarına göre çatışma yönetimi stratejilerini kullanma düzeyleri bütünleştirme, uzlaşma, uyma, kaçınma ve hükmetme olarak sıralanmıştır. Özgan (2006)'ın çalışmasında da ilkökulu öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejilerinin incelenmesi konulu çalışmasında sırası ile bütünleştirme, uyma, uzlaşma, hükmetme ve kaçınma stratejileri kullanılmaktadır. Karip (2002)'in okullarda çatışma yönetimi üzerine olan araştırmasında, öğretmenlerin sırası ile bütünleştirme, uzlaşma, uyma, kaçınma ve hükmetme stratejilerini kullandıkları bulgusu elde edilmiştir. Korkmaz (2013)'in çalışmasında da çatışma durumunda öğretmenler tarafından çatışma yönetimi stratejisi olarak en fazla bütünleştirme ve uzlaşma stratejilerinin kullanıldığı, daha sonra kaçınma ve uyma stratejilerinin kullanıldığı, en az olarak ise hükmetme stratejisinin kullanıldığı belirlenmiştir. Çalışmalara bakıldığında öğretmenlerinin çatışma yönetiminde en fazla bütünleştirme stratejisini kullandıkları görülmektedir. Öğretmenlerin kendi aralarında çıkan anlaşmazlıklara yapıcı şekilde yaklaştıkları ve anlaşmazlıkları uzun vadede çözmek için bu stratejiyi tercih ettikleri yorumu yapılabilir. Gümüşeli (2001)'nin çalışmasında ise öğretmenlere göre ilkökul okul müdürlerinin öğretmenler ile aralarında çıkan çatışmaları yönetmede en çok kaçınma stilini ve hükmetme stilini kullandıkları, en az ise ödün verme stili olduğu görülmüştür.
- Öğretmenlerin bütünleştirme stratejisini kullanmaları ile ilişki ağı kurma ($r=,294$, $p< .01$); kişiler arası etki ($r=,367$, $p< .01$) ve sosyal zekâ ($r=,363$, $p< .01$); arasında pozitif yönde anlamlı ve düşük düzeyde bir ilişki olduğu,
- Öğretmenlerin bütünleştirme stratejisini kullanmaları ile samimi görünme ($r=,535$, $p< .01$) arasında pozitif yönde anlamlı ve orta düzeyde bir ilişki olduğu,
- Öğretmenlerin kaçınma stratejisini kullanmaları ile ilişki ağı kurma ($r=,163$, $p< .01$); kişiler arası etki ($r=,162$, $p< .01$); sosyal zekâ ($r=,177$, $p< .01$) arasında pozitif yönde anlamlı ve düşük düzeyde bir ilişki olduğu,
- Öğretmenlerin kaçınma stratejisini kullanmaları ile samimi görünme ($r=-,019$, $p< .01$) arasında negatif yönde anlamlı ve düşük düzeyde bir ilişki olduğu,
- Öğretmenlerin uzlaşma stratejisini kullanmaları ile ilişki ağı kurma ($r=,318$, $p< .01$); kişiler arası etki ($r=,263$, $p< .01$); sosyal zekâ ($r=,268$, $p< .01$) ve samimi görünme ($r=-,247$, $p< .01$) arasında pozitif yönde anlamlı ve düşük düzeyde bir ilişki olduğu,

- Öğretmenlerin hükmetme stratejisini kullanmaları ile ilişki ağı kurma ($r=,295$, $p< .01$); kişiler arası etki ($r=,303$, $p< .01$) ve samimi görünme ($r=,136$, $p< .01$) arasında pozitif yönde anlamlı ve düşük düzeyde bir ilişki olduğu,
- Öğretmenlerin hükmetme stratejisini kullanmaları ile sosyal zekâ ($r=,466$, $p< .01$) arasında pozitif yönde anlamlı ve orta düzeyde bir ilişki olduğu görülmektedir.
- Öğretmenlerin uyma stratejisini kullanmaları ile ilişki ağı kurma ($r=,349$, $p< .01$); kişiler arası etki ($r=,342$, $p< .01$) ve samimi görünme ($r=,330$, $p< .01$) ve sosyal zekâ ($r=,264$, $p< .01$) arasında pozitif yönde anlamlı ve düşük düzeyde bir ilişki olduğu,
- Öğretmenlerin Çatışma Yönetimi Stratejileri ile Politik Becerileri ($r=,428$, $p< .01$) arasında pozitif yönde anlamlı ve orta düzeyde bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.

Çalışmada elde edilen bütün bu bulgulara dayalı olarak, aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

- Okullarda öğretmenlerin belli zaman aralıklarıyla bir araya gelmeleri ve politik becerilerini geliştirme ve çatışma yönetim stratejileri etkili kullanmaları amacıyla fikir alışverişinde bulunmaları sağlanmalıdır.
- Öğretmenler ve okul yöneticilerinin çatışma yönetimi konusunda sürekli yayınlar ile hizmetiçi eğitimlerle çatışma yönetim becerilerini arttırmaları okul içi çatışmaların okula katkı sağlayacağı düşünülmektedir.
- Yapılan araştırma ile elde edilen sonuçlarla öğretmenlerin anlaşmazlıklarda kullanmış oldukları çatışma yönetimi stratejileri ile politik becerileri kullanmaları arasındaki ilişkinin incelenmiş olması bundan sonra araştırmacılara veri ve kaynak sağlamada yol gösterici olacaktır.
- Araştırmanın sonuçlarına göre öğretmenlerin orta düzeyde belirlenen politik becerilerinin geliştirilebilmesi ve bu becerinin ortaya çıkmasını engelleyen etmenlerin ise neler olduğunun belirlenmesi yapılacak nitel ve nicel araştırmalarla ayrıntılı olarak incelenebilir.
- Literatürde politik beceri konusunun eğitim örgütlerindeki durumuna ilişkin yapılan çalışma sayısının az olması nedeni ile politik becerilerin nedenleri ve olası sonuçlarının başka değişkenler ile birlikte incelenmesi politik beceri kavramının bütüncül olarak araştırılmasına katkı sağlayabilir.
- Araştırmanın Bursa ili merkez ilçelerindeki okullar ile sınırlı olması nedeni ile farklı illerde ve farklı örneklemeler ile tekrarlanması önerilmektedir. Ayrıca resmi okullarda gerçekleştirilen araştırma konusunun özel okullarda da uygulanması ve elde edilen verilerin karşılaştırılmasıyla genellemelere ulaşılması önerilmektedir.

Kaynaklar

- Aktaş, Umut (2017). Örgüt İkliminin Politik Davranışlara Olan Etkisinde Algılanan Örgütsel Adaletin Aracılık Rolü, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Tokat.
- Asıcı, Esra; İkiz, Fatma Ebru (2018). “Okulda Öznel İyi Oluşun Okul İklimi ve Öz-Yeterlik Açısından Yordanması”, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C.34, S.3, Ankara, s. 621-638.
- Bilgin, Duygu (2018). Understanding The Relationship Between Happiness And Creativity In Terms Of The Dimensions Of Psychological And Subjective Well-Being, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Bird, Jason; Markle, Robert (2012). “Subjective Well-Being in School Environments: Promoting Positive Youth Development Through Evidence-Based Assessment and Intervention”, *American Journal of Orthopsychiatry*, C.82, S.1, America, s. 61-66.
- Bulut, Semra (2018). Üniversite Öğrencilerinin Sahip Olduğu Değerler Psikolojik İyi Oluş Ve Mutluluk Düzeyleri Arasındaki Yordayıcı İlişkiler, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Bursalı Mohan, Yeliz (2008). Örgütsel Politikaların İşleyişi: Örgütsel Politika Algısı Ve Politik Davranış Arasındaki İlişkiler, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir.
- Cingöz, Ayşe (2013). “Politik Yetenekler ve Öz-Yönlendirmenin (Kendini Kurgulamanın) Algılanan Kariyer Başarısı Üzerindeki Etkisini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma”, *Selçuk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, C.13, S.26, Konya, s. 153-179.
- Düzgün, Osman (2016). Ortaokulda Görev Yapmakta Olan Öğretmenlerin Mutluluk Düzeyleri İle Sınıf Yönetimi Becerileri Arasındaki İlişki, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Tokat.
- Eren, Erol (1993). *Yönetim Psikolojisi*, Beta Yayınları İstanbul.
- Erol, Eren (2009). *Yönetim ve Organizasyon: Çağdaş ve Küresel Yaklaşımlar*, Beta Yayıncılık: İstanbul.
- Gedikoğlu, Tokay (2015). *Liderlik ve Okul Yönetimi*, Anı Yayıncılık: Ankara.
- Gümüşeli, Ali İlker (2004). “İlköğretim Okulu Müdürlerinin Çatışma Yönetim Stilleri ile Öğretmenlerin Doyumları Arasındaki İlişki”, *Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C.1, S.1, Antalya, s.35-36.

- Kalfa, Yerten (2006). Okul Büyüklüğünün Kalite, Verim Ve Öğrenci Başarısına Etkileri, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Karasar, Niyazi (2000). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Nobel Yayın Dağıtım: Ankara.
- Karcioğlu, Fatih; Alioğulları, Zişan Duygu (2012). “Çatışmanın Nedenleri Ve Çatışma Yönetim Tarzları İlişkisi”, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, C.26, S. 3-4, Erzurum, s. 215-237.
- Karip, Emin (2013). *Çatışma Yönetimi*, Pegem: Ankara.
- Konak, Mehmet; Erdem, Mustafa (2015). “Öğretmenlerin Görüşlerine Göre İlkokul Yöneticilerinin Etik Liderlik Davranışları İle Çatışma Yönetme Stratejileri Arasındaki İlişki”, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, C.21, S.1, Van, s.69- 91.
- Korkmaz, Özlem (2004). “Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Tükenmişlik Düzeyleri”, *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, C.20, S.1, Erzurum, s. 125-148.
- Özdemir, Murat (2018). “Liderlik Yönelimi ve Politik Beceri Arasındaki İlişkinin Okul Müdürlerinin Görüşlerine Göre İncelenmesi”, *Ege Eğitim Dergisi Ege Journal of Education*, C.19, S.1, İzmir, s. 116-134.
- Özdemir, Murat; Gören, Safiye Çiğdem (2016). “Politik Beceri ve Psikolojik Sermaye Arasındaki İlişkinin Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi”, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C.31, S.2, Ankara, s. 333-345.
- Özgan, Habib (2006). İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Çatışma Yönetimi Stratejilerinin İncelenmesi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gaziantep.
- Özkara, Ersay; Tunç, Binali (2020). “Okul Yöneticilerinin Çatışma Yönetim Stratejileri ile Okul Kültürü Arasındaki İlişkinin Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi”, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, C.53, S.3, Ankara, s.1023-1050.
- Özmen, Fatma; Aküzüm, Cemal (2010). “Okulların Kültürel Yapısı İçinde Çatışmalara Bakış Açısı Ve Çatışma Çözümünde Yöneticilerin Liderlik Davranışları”, *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, C.2, S.2, Ankara, s.72-83.
- Seyyar, Ali; Genç, Yusuf (2010). *Sosyal Hizmet Terimleri*, Sakarya Yayıncılık: Sakarya.
- Tan, Hasan (1992). *Psikolojik Danışma ve Rehberlik*, Alkım Yayınları: Ankara.

Uğurlu, Elif, Bostancı, Aynur B (2017). “Öğretmenlerin Politik Yetileri İle Örgütsel Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki”, *Journal of Human Sciences*, C.14, S.4, Ankara, s. 4050- 4064.

Yavuzer, Haluk (2001). *Çocuk Eğitimi El Kitabı*, Remzi Kitabevi: İstanbul.

Katkı Oranı Beyanı

Makalenin yazarları, makaleye eşit oranda katkı sunmuşlardır.

Çatışma Beyanı

Makalenin yazarları bu çalışma ile ilgili taraf olabilecek herhangi bir kişi ya da finansal ilişkileri bulunmadığını dolayısıyla herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan ederler.

Destek ve teşekkür

Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.